

Thesis Title	Effect of Curcumin on P-glycoprotein in Carcinoma of Cervix Cells (KB-carcinoma cell lines) Induced by Vinblastine	
Author	Miss Pornthip Waiwut	
M.S.	Biochemistry	
Examining committee		
Assoc. Prof. Dr. Porn-ngarm Limtrakul		Chairman
Dr. Surathat Pongnikorn		Member
Assoc. Prof. Dr. Viboon Rattanapanone		Member
Asst. Prof. Dr. Ratana Banjerdpongchai		Member

ABSTRACT

A major obstacle to successful cancer chemotherapy is the development of multidrug resistance (MDR) by cancer cells. The overexpression of the *mdr-1* gene product, P-glycoprotein (P-gp), and the increasing of drug efflux are characteristics of MDR cells. *mdr-1* gene expression can be induced by many extracellular stimulators including cytotoxic drugs and chemical carcinogens.

Curcumin is a natural phenolic compound found in the rhizomes of turmeric (*Curcuma longa*) with beneficial biological activities including antioxidant, anticarcinogenic and anti-inflammation. The recent study has suggested that curcumin is able to modulate *in vitro* for both expression and function of hepatic P-gp. This study demonstrated the effect of curcumin on P-gp expression and function in carcinoma of cervix cells (KB-carcinoma cell lines) induced by vinblastine.

Primarily, KB-carcinoma cells were treated with vinblastine. P-gp expression was determined by Western blot analysis. The result revealed that vinblastine (0-5 µM) for 24 h dose

dependence induced P-gp expression in KB-carcinoma cells and vinblastine (5 μ M) itself induced P-gp expression in KB-carcinoma cells at time dependence (0-24 h). Afterward, the effect of curcumin on P-gp expression was assessed. The result indicated that curcumin (0-25 μ M) dose dependently inhibited vinblastine (5 μ M) induced P-gp in KB-carcinoma cells and curcumin 10 μ M inhibited vinblastine (5 μ M) induced P-gp at time (0-5 h) dependent manner.

P-gp function was determined as cell survival by 3-(4,5-dimethylthiazol-2-yl)-2,5-diphenyltetrazolium bromide (MTT) assay. According to the study of the effect of curcumin on P-gp function, it was demonstrated that curcumin 0, 10, 25 μ M and verapamil 10 μ M (positive control) co-treated with vinblastine (0-50 μ M) dose dependently decreased cell survival in KB-carcinoma cells. Curcumin 0, 10, 25, and 50 μ M and verapamil 10 μ M co-treated with vinblastine (5 μ M) decreased cell survival in time-ranging (3-96 h). Curcumin 10 and 25 μ M have inhibitory effect on cell survival less than verapamil 10 μ M, while curcumin 50 μ M shows the strongest inhibitory effect.

This study suggested that curcumin can modulate both expression and function of P-gp in KB-carcinoma cell lines induced by vinblastine.

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์

ผลของเคอร์คิวมินต่อพี-ไกลโคโปรตีนในเซลล์มะเร็ง
ปากมดลูกของมนุษย์ที่ถูกหนีบวน้ำด้วยยาเวนบลาสติน

ชื่อผู้เขียน

นางสาว พรทิพย์ ไวฑูรัณ

วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาชีวเคมี

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ศ.ดร. พรงษ์ ลิ้มตรรภุกุล

ประธานกรรมการ

นพ. สุรัทศน์ พงษ์นิกร

กรรมการ

รศ.ดร. วิญญา รัตนานปันท์

กรรมการ

ผศ.ดร. พญ. รัตนा บรรจิพงศ์ชัย

กรรมการ

บทคัดย่อ

ปัญหาสำคัญที่ทำให้การรักษามะเร็งด้วยเคมีบำบัดไม่ประสบความสำเร็จคือ เซลล์มะเร็งเกิดการต้านทานหลายนาน (multidrug resistance) ลักษณะสำคัญของเซลล์มะเร็งที่ดื้อต่อยาหลายนานคือ เซลล์มีการแสดงออกของโปรตีนที่ได้จากยีน *mdr-1* คือ พี-ไกลโคโปรตีน (P-glycoprotein, P-gp) ถูงและเซลล์มีการขับยาออกนอกเซลล์เพิ่มขึ้น การแสดงออกของยีน *mdr-1* สามารถหนีบวน้ำได้โดยสารเคมีหลายชนิดรวมทั้งยาที่เป็นพิษต่อเซลล์และสารเคมีก่อมะเร็ง

เคอร์คิวมิน เป็นสารประกอบฟีโนลดพนในรากเหง้าของขมิ้น (*Curcuma longa*) เคอร์คิวมินมีคุณสมบัติที่เป็นประโยชน์ทางประการรวมทั้งคุณสมบัติในการต่อต้านอนุมูลอิสระ, ต้านการเกิดมะเร็ง และต้านการอักเสบ นอกจากนี้ยังพบว่าเคอร์คิวมินสามารถควบคุมการแสดงออกและการทำงานของพี-ไกลโคโปรตีนในเซลล์ตับหมู งานวิจัยนี้ทำการศึกษาผลของการแสดงออกและการทำงานของพี-ไกลโคโปรตีนในเซลล์มะเร็งปากมดลูกของมนุษย์ (KB-carcinoma cell lines) ที่ถูกหนีบวน้ำด้วยยาเวนบลาสติน

ในขั้นตอนแรกของการทดลอง ได้หนีบวน้ำเซลล์ KB-carcinoma cells ด้วยยาเวนบลาสติน วัดการแสดงออกของพี-ไกลโคโปรตีนโดยวิธีการ Western blot จากการทดลองพบว่า

ยาในบลาสตินความเข้มข้น 0-5 μM ที่เวลา 24 ชั่วโมง สามารถเห็นได้จากการแสดงออกของพี-ไกลโคล โปรตีนในเซลล์ KB-carcinoma cells ได้ตามความเข้มข้นของยาในบลาสตินที่เซลล์ได้รับ และพบว่ายาในบลาสตินความเข้มข้น 5 μM สามารถเห็นได้จากการแสดงออกของพี-ไกลโคล โปรตีน ในเซลล์ KB-carcinoma cells ที่เวลา 0-24 ชั่วโมง ได้ตามเวลาที่เซลล์ได้รับยาในบลาสติน หลังจากนั้นได้ศึกษาผลของเคอร์คิวมินต่อการแสดงออกของพี-ไกลโคล โปรตีนในเซลล์ KB-carcinoma cells พบว่า เคอร์คิวมินความเข้มข้น 0-25 μM ที่เวลา 5 ชั่วโมง สามารถยับยั้งการแสดงออกของพี-ไกลโคล โปรตีนในเซลล์ที่ถูกเหนี่ยวยาในบลาสตินความเข้มข้น 5 μM ความเข้มข้นที่ได้รับเคอร์คิวมิน และเคอร์คิวมินความเข้มข้น 10 μM ที่เวลา 0-5 ชั่วโมงสามารถยับยั้งการแสดงออกของพี-ไกลโคล โปรตีนในเซลล์ที่ถูกเหนี่ยวยาในบลาสตินความเข้มข้น 5 μM ได้ตามเวลาที่ได้รับเคอร์คิวมิน

หน้าที่ของพี-ไกลโคล โปรตีนวัดจากอัตราการมีชีวิตอยู่ของเซลล์โดยวิธี 3-(4,5-dimethylthiazol-2-yl)-2,5-diphenyltetrazolium bromide (MTT) assay จากการศึกษาผลของเคอร์คิวมินความเข้มข้น 0, 10, 50 μM และ verapamil (positive control) ความเข้มข้น 10 μM ต่ออัตราการมีชีวิตของเซลล์ KB-carcinoma cells ที่ได้รับยาในบลาสตินความเข้มข้น 0-50 μM พบว่า เคอร์คิวมินมีผลยับยั้งอัตราการมีชีวิตของเซลล์ตามความเข้มข้นของเซลล์ที่ได้รับเคอร์คิวมิน จากการศึกษาผลของเคอร์คิวมินความเข้มข้น 0, 10, 25 และ 50 μM และ verapamil ความเข้มข้น 10 μM ต่ออัตราการมีชีวิตของเซลล์ KB-carcinoma cells ที่ได้รับยาในบลาสตินความเข้มข้น 5 μM ที่เวลา 3-96 ชั่วโมง พบว่าเคอร์คิวมินความเข้มข้น 10 และ 25 μM มีผลยับยั้งอัตราการมีชีวิตของเซลล์เมื่อเทียบกับ control แต่ให้ผลต่ำกว่า verapamil ความเข้มข้น 10 μM และเคอร์คิวมินความเข้มข้น 50 μM มีผลยับยั้งอัตราการมีชีวิตของเซลล์ได้สูงที่สุด

การศึกษานี้แสดงว่าเคอร์คิวมินสามารถควบคุมการแสดงออกและการทำงานของพี-ไกลโคล โปรตีนในเซลล์มะเร็งปากคุกของมนุษย์ (KB-carcinoma cell lines) ที่ถูกเหนี่ยวยาในบลาสติน